

O zmianach i kryzysach w finansowaniu jednostek samorządu terytorialnego i V Krajowym Kongresie Forów Skarbników rozmawialiśmy z Marcinem Smalą, wiceprezesem zarządu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego.

„Współpraca odpowiedzią na stale występujące zmiany i zjawiska kryzysów” – pod takim hasłem już po raz piąty odbędzie się Krajowy Kongres Forów Skarbników. Wydarzenie na stałe wpisało się do kalendarza liczących się kongresów i konferencji? Na czym polega jego fenomen?

Marcin Smala: Kongres jest wyjątkowym wydarzeniem, ponieważ przygotowywany jest w ścisłej współpracy ze środowiskiem skarbników gmin, powiatów i województw. Przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego od kilku lat działa Krajowa Rada Forów Skarbników, zrzeszająca przedstawicieli regionalnych forów skarbników. Rada posiada swój zarząd i współpracuje m.in. z Krajową Radą RIO, administracją rządową i innymi instytucjami związanymi z finansami samorządowymi. To właśnie ze skarbnikami i przedstawicielami Rady ustalana jest szczegółowo coroczna agenda tego wydarzenia. W tym sensie to faktycznie jedyne tego rodzaju wydarzenie w Polsce.

„Współpraca odpowiedzią na stale występujące zmiany i zjawiska kryzysów” – to hasło tegorocznej edycji Krajowego Kongresu Forów Skarbników. Czego w praktyce możemy się po niej spodziewać?

Marcin Smala: W szybko zmieniającym się otoczeniu, w którym zmiany nie zawsze mają korzystny dla lokalnych budżetów wymiar, ważne są kompetencje adaptacji i szybkiego reagowania na zmiany. Kompetencje te najłatwiej zdobyć poprzez współpracę z innymi podmiotami i osobami. Współpracę, o której mowa będzie podczas Kongresu, rozumiemy szeroko, ale też bardzo praktycznie. To przede wszystkim współpraca między różnymi samorządami i ich służbami finansowymi, w szczególności skarbnikami. Regionalne fora skarbników będą prezentowały podczas kongresu wypracowane dobre praktyki, które w naszym przekonaniu stanowić będą inspirację dla pozostałych regionów. Ponadto skarbnicy na co dzień współpracują z regionalnymi izbami obrachunkowymi. Z prezesami tych izb będziemy rozmawiali o nadzorze RIO, ale wspartym odpowiednią działalnością informacyjną izb. Skupimy też uwagę na współpracy ze światem biznesu. To on dostarcza coraz bardziej zaawansowanych usług, w szczególności informatycznych, pozwalających na optymalizację procesów w obszarze finansów i rachunkowości i uzyskanie wymiernych oszczędności czasu i pieniędzy.

I oczywiście wszyscy oczekujemy również współpracy z administracją rządową, odpowiedzialną za kształtowanie systemu finansów samorządowych, stąd zaproszenie do dyskusji Ministerstwa Finansów.

Kongres ma być próbą odpowiedzi na pytanie o to, jak będzie wyglądał w przyszłości system finansowania JST i w jaki sposób należy go zreformować? Jakie wstępne rekomendacje zostały uwzględnione w programie wydarzenia?

Marcin Smala: Od czasu ostatniej reformy ustawy o finansach publicznych z 2019 roku zwracaliśmy wspólnie ze skarbnikami uwagę na ograniczenia wprowadzonych zmian. Dziś możemy potwierdzić, że nasze obawy były w dużym stopniu uzasadnione i na lokalne budżety w 2023 roku i na te konstruowane na rok 2024 wiele samorządów patrzy z obawami, tym bardziej że pogorszyła się sytuacja makroekonomiczna, w szczególności utrzymująca się wysoka inflacja. Potwierdzeniem tego są również coraz częściej artykułowane przez stronę rządową głosy o potrzebie systemowych zmian w obszarze systemu finansów publicznych JST i prace, które w tym zakresie są już podejmowane. Nasze najważniejsze rekomendacje dotyczą zapewnienia adekwatnego udziału samorządów w podatku PIT i

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: wtorek, 25, kwiecień 2023 11:02

Wojciech Dąbrówka

Odsłony: 2558

CIT, w tym coraz bardziej popularnym podatku ryczałtowym oraz korekty w systemie wyrównawczym, a także zasadach finansowania ochrony zdrowia i oświaty. Alternatywne i dalej idące zmiany dotyczą zwiększenia udziału i elastyczności w kształtowaniu tzw. autonomicznych dochodów własnych.

Poza pilnymi systemowymi zmianami dostrzegamy pewne możliwości czy też nawet rezerwy w poszczególnych samorządach. One wciąż jeszcze istnieją, choć nie każdy je dostrzega lub chętnie się do tego przyznaje. Poświęcimy wiele uwagi możliwości zwiększania wpływów z tytułu podatku od nieruchomości. Zamierzamy zaprezentować, w jaki sposób wykorzystać z punktu widzenia potrzeb skarbnika służby audytowe. Podpowiemy, jak zoptymalizować koszty poprzez odpowiednią centralizację działań, współpracę ze spółkami komunalnymi czy instytucjami finansowymi. Przeanalizujemy w tym zakresie działania, które mogą podjąć zarówno duże, jak i te mniejsze samorządy.

Ubiegłoroczna edycja Krajowego Kongresu Forów Skarbników zakończyła się apelem o systemowe zmiany w finansowaniu JST. Jakie postulaty zostały wtedy wysunięte? Na ile pozostają one aktualne?

Marcin Smala: Petycja dotycząca podjęcia przez rząd działań w zakresie zwiększenia dochodów własnych samorządów była jedną z wielu, które zostały skierowane przez różne środowiska samorządowe do rządu. Zwiększającej się liczbie zadań spoczywających na barkach samorządów towarzyszą zmiany podatkowe, które ograniczały dochody własne JST. Rekompensaty ubytku dochodów nie pozwoliły wielu samorządom na długookresową stabilizację finansową, choć dla części okazały się doraźnie korzystne. Uzupełnianie budżetów transferami celowymi pomogło części samorządów w finansowaniu inwestycji, ale na dłuższą metę to dochody bieżące będą decydowały o jakości życia. Sfinansowanie inwestycji to jedno, ale utrzymanie jej funkcjonowania dla mieszkańców jest możliwe przy zapewnieniu trwałych i przewidywalnych lokalnych dochodów. To nie tylko ustrojowy wymiar zapewnienia autonomii finansowej JST, to ma realne przełożenie na warunki życia mieszkańców. Krajowa Rada Forów Skarbników nie otrzymała niestety odpowiedzi na swoje postulaty. Wierzimy jednak, że kropla drąży skałę. Niedawno nawet Premier Mateusz Morawiecki zapowiedział przebudowę finansów miast i gmin, która ma doprowadzić do łatwiejszego finansowania właśnie wydatków bieżących. W tym zakresie postulaty pozostają aktualne.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objął m.in. Związek Powiatów Polskich, a patronat medialny – Dziennik Warto Wiedzieć. To efekt wieloletniej już współpracy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej z ZPP i Dziennikiem Warto Wiedzieć. Jak FRDL ocenia tę kooperację?

Marcin Smala: Związek Powiatów Polskich oraz Dziennik Warto Wiedzieć są od wielu lat ważnymi i zaufanymi Partnerami Fundacji. ZPP od lat jest środowiskowym partnerem naszych najważniejszych wydarzeń Kongresu Forów Skarbników oraz Kongresu Sekretarzy. Dziennik Warto Wiedzieć i ZPP w tym roku wsparły również naszą najnowszą inicjatywę, pierwszy Kongres Przewodniczących Rad Gmin, Powiatów i Sejmików Województw, który zorganizowaliśmy w Wiśle. Dziennik od wielu lat wspiera medialnie różne inicjatywy Fundacji, w tym regionalne rankingi gmin. Współpraca z organizacjami samorządowymi, w tym z ZPP, jest dla nas niezwykle ważna, gdyż dzięki niej możemy prowadzić dialog ze środowiskiem samorządowców i w ten sposób realizować naszą misję.

V Krajowy Kongres Forów Skarbników odbędzie się od 10 do 11 maja w Warszawie. Kto i dlaczego powinien wziąć w nim udział i w jaki sposób można do niego dołączyć?

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: wtorek, 25, kwiecień 2023 11:02

Wojciech Dąbrówka

Odsłony: 2558

Marcin Smala: Kongres to więcej niż konferencja, to spotkanie ekspertów i profesjonalistów. W tym gronie jest wielu polskich skarbników – doskonałych menedżerów finansowych, a także przedstawicieli nauki i biznesu. Panuje na nim zawsze inspirująca atmosfera dyskusji i chęci podnoszenia własnych kwalifikacji. To także rozmowy o statusie samego skarbnika w gminie i powiecie oraz o jego roli. Warto zauważyć, że tym zakresie skarbnicy artykułują również swoje konkretne rekomendacje. W regionalnych forach przy FRDL zrzeszamy już blisko 900 skarbników, ale do udziału w Kongresie zapraszamy wszystkich.

Zgłoszenia udziału przyjmujemy do 27 kwietnia, a szczegóły wydarzenia publikujemy na stronie www.kongresskarbnikow.pl